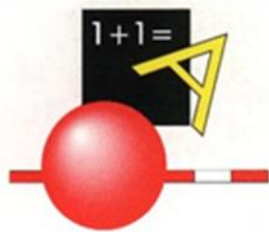

Anti-pestprotocol

Dr. Algraschool mei 2018

DR. ALGRASCHOOL
PROTESTANTS CHRISTELIJK BASISONDERWIJS

Met dit pestprotocol willen alle betrokkenen bij de Dr. Algraschool laten zien dat:

- Alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig mogen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen
- We door regels en afspraken zichtbaar te maken, het mogelijk maken dat kinderen en volwassenen, elkaar aan kunnen spreken op het naleven van deze afspraken
- We door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, alle kinderen in de gelegenheid stellen om met plezier naar school te gaan
- Dit protocol wordt onderschreven door leerkrachten, IB'er, MR en directie.

Preventief pestbeleid

De Dr. Algraschool vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Dat uit zich in aandacht voor normen en waarden die we vanuit onze christelijke identiteit belangrijk vinden. We werken met de Kanjertraining. We vinden dat ons anti-pestprotocol daarom vanuit het oogpunt van de Kanjertraining moet worden opgesteld.

Het anti-pestprotocol ligt ter inzage in de hal bij de hoofdingang. Bij de start van ieder schooljaar wordt het per groep aan de orde gesteld. Vanaf groep 1 werken we met dezelfde regels vanuit de Kanjertraining. Deze basisregels worden aan het begin van ieder schooljaar uitvoerig in de klas besproken.

Helaas komt pesten voor op iedere school, dus ook bij ons. Hoe gaan wij daarmee om op school ?

Begripsomschrijving

De definitie van pesten: Pesten op school is het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van één of meerdere groepsgenoten of andere kinderen die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Voorbeelden van specifiek pestgedrag: verbaal geweld, fysiek geweld, intimidatie, isolatie, stelen of vernielen van bezittingen.

Het verschil tussen pesten en plagen

Je hebt pesten en plagen. Het verschil daartussen is groot. Kinderen die elkaar plagen, kunnen elkaar wel aan. Nu eens plaagt de één, dan weer de ander. Een geplaagd kind kan terugplagen. Na een tijdje maken ze het samen weer goed. Je kunt elkaar ook plagen voor de gein. Tegen af en toe geplaagd worden, moet je kunnen. Je hebt zelfs leuke en vriendelijke plagerijtjes.

Bij pesten is dat anders. Pesten is altijd gemeen. Als er wordt gepest, is het ene kind altijd sterker dan de ander. Het ene kind heeft grotere spierballen, een grotere mond of meer invloed. De één wint dus altijd en het andere kind is altijd de verliezer. Pesten gebeurt nooit zomaar een enkel keertje. Een kind dat wordt gepest, is steeds het mikpunt. Pesten kan voorkomen in het gezin, op school en in de buurt.

Hoe willen we met pesten omgaan op de Dr. Algra school ?

Op school werken we met de Kanjertraining. Alle leerkrachten van onze school zijn of worden hiervoor gecertificeerd. In groep 1 tot en met 8 wordt gedurende het hele schooljaar les gegeven in het kader van de Kanjertraining. Het is de bedoeling dat alle leerkrachten die 2 dagen of meer lesgeven op onze school de Kanjertraining volgen. Is dit niet mogelijk, dan neemt de duo collega deze lessen voor zijn of haar rekening. De Kanjertraining wordt zo in onze hele school gewaarborgd. Ook wordt “**de kanjertaal**”, de manier van elkaar aanspreken passend bij de Kanjertraining, op de hele school gebruikt.

Daarnaast hebben we schoolregels die regelmatig in de groepen worden besproken. Deze regels of afspraken zijn bekend bij alle leerkrachten en leerlingen. Zo blijft de doorgaande lijn gewaarborgd. De “**stopmethode**”, (zoals “houd daarmee op, dit vind ik niet leuk” benoemen) wordt regelmatig met de leerlingen besproken en we vinden het belangrijk de kinderen **positief te benaderen**. Liever werken met complimenten dan met straf.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep en aanpak van ruzies komen regelmatig in de Kanjertraining aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van verschillende werkvormen, zoals kringgesprekken, het voorlezen of vertellen van verhalen, rollenspelen en dergelijke.

Het voorbeeld van de leerkrachten en ouders thuis is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar

ruzies niet met geweld worden opgelost, maar worden uitgesproken. Agressief gedrag wordt nooit geaccepteerd. Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Wij volgen de leerlingen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling door twee keer per jaar de Kanvas lijsten in te vullen. De afspraken hierover staan vastgelegd in het toetsrooster. De resultaten van Kanvas worden door de groepsleerkrachten geanalyseerd en besproken met de IB'er. Indien nodig wordt er gebruik gemaakt van individuele handelingsplannen of groepsplannen. Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden is de "stopmethode". Deze wordt in alle groepen gebruikt.

Bij het oplossen van conflicten gaan we uit van "win-win" oplossingen. Deze vorm van werken geeft aan dat we allemaal verschillend (mogen) zijn. Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen. Dit betekent dat wij kinderen de kans geven zelf hun conflicten op te lossen. De leerkracht neemt een neutrale, leidende positie in. De oplossing van een conflict moet in een redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van alle betrokkenen. Als de oplossing voor beiden goed is, spreken we van een "win-win" situatie.

Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen in samenwerking met elkaar voor een goed pedagogisch klimaat, waarbij de nadruk wordt gelegd op "goed gedaan" en het geven van complimenten.

Uitgangspunten

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroepen brengen we de kinderen dit al bij: "Je mag niet klikken...., maar als je wordt gepest of als je ruzie hebt met een ander en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen". Dit wordt niet gezien als klikken.
2. Tweede stelregel is dat een medeleerling ook verantwoordelijkheid heeft om pesten of agressief gedrag (bij de leerkracht) aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. Derde stelregel is samenwerken zonder bemoeienissen. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. *Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school toekomen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen!* Bij problemen van pesten of agressie zullen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van school.

Schoolregels en schoolafspraken op de Dr. Algraschool

De belangrijkste afspraak met betrekking tot het pesten is:

Word je gepest, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden !!!

Binnen onze school hanteren wij de regels die horen bij de Kanjertraining:

1. **We vertrouwen elkaar**
2. **Wij helpen elkaar**
3. **We werken samen**
4. **We hebben plezier**
5. **We doen mee**

Deze afspraken gelden voor de hele school, maar ook daarbuiten.

Stappenplan anti pestprotocol:

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

3-staps aanpak: Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten.

Stap 1

Proberen de leerlingen (en wij) er eerst zelf (en samen) uit te komen door “hou ermee op” of “ik vind dit niet leuk” te zeggen. Het omschrijven van het gedrag dat niet leuk ervaren wordt, is heel belangrijk. Op het moment dat één van de leerlingen er niet uit komt, kan hij/zij ervoor kiezen het probleem te negeren en weg te lopen. Helpt dit niet, of lukt dit niet, dan wordt het probleem aan de meester of juf voorgelegd of wordt andere hulp ingeroepen. De leerkracht* gaat hier meteen op in of heeft een afspraak met de leerlingen om er in een later stadium op terug te komen (bijvoorbeeld na schooltijd).

Stap 2

De leerkracht* brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek. Bedoeling is om samen met de leerlingen de ruzie of pesterijen op te lossen (“win-win” methode) en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen of ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er sancties.

Stap 3

Bij herhaaldelijke ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht* duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest of ruzie maakt. De **aanpak fases** treden in werking (zie bij **consequenties**). Ook wordt de toedracht van het voorval, met name van pester, gepeste en eventuele meelopers in Parnassys genoteerd. Ouders worden nu op de hoogte gebracht van de ruzie of het pestgedrag. Zowel de ouders van het gepeste kind, als de ouders van degene die pest. Leerkracht* en ouders komen in goed overleg tot gepaste samenwerking en werken vervolgens aan een oplossing.

**: de leerkracht die voor de klas staat is het directe aanspreekpunt voor de leerling/ouder.*

Is door omstandigheden de leerkracht niet aanwezig dan is de Bouwcoördinator het eerste aanspreekpunt voor leerling/ouders. Zij zal dan ook een eventueel gesprek voeren met de ouders.

Bij afwezigheid van leerkracht en bouwcoördinator is de intern begeleider het aanspreekpunt.

Consequenties

De leerkracht* ziet dat een leerling wordt gepest (of het is gemeld) en vervolgens leveren stap 1 tot en met stap 3 geen positief resultaat op voor de gepeste leerling. De leerkracht neemt dan duidelijk stelling, omdat pesten niet getolereerd wordt op school en schakelt over op de vervolgfase. Deze is opgebouwd uit vijf fases.

Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering toont in zijn/haar gedrag, zal minimaal één en maximaal alle fases doorlopen worden.

Fase 1 : In een andere groep plaatsen.

- Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle leerlingen vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht, zoals een opstel over de toedracht van zijn/haar rol in het pestprobleem.
- Pedagogisch gesprek: bewustwording van wat hij/zij het gepeste kind aandoet.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen, dit doen we met een gedragscontract.
- Een gesprek met ouders een verslag hiervan op papier en/of digitaal.
- Een evaluatiegesprek na 3 weken met ouders en kind, naar aanleiding van de gemaakte afspraken uit het vorige gesprek.

Fase 2: Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties en eerdere gesprekken met ouders op niets uitgelopen zijn. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een eind aan het probleem te maken. De school heeft al het mogelijke gedaan om een eind te maken aan het pesten.

- Naast de leerkracht is ook de intern begeleider, bouwcoördinator en/of directie hierbij aanwezig.
- Van het gesprek wordt een verslag gemaakt en ondertekend door de ouders.

Fase 3: Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals bijvoorbeeld de contactpersoon CJG/ schoolarts/ schoolmaatschappelijk werk.

- De IB'er en directie blijft nauw betrokken en coördineert.

Fase 4: De directie coördineert.

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de eigen school. Een andere mogelijkheid is een tijdelijke schorsing uit de groep. De leerling is dan wel op school, maar werkt in een andere ruimte waar hij/zij onder toezicht staat. De leerling heeft geen buiten speelpauze .

Fase 5: In extreme gevallen wordt de leerling (tijdelijk) geschorst of kan de leerling zelfs permanent van school verwijderd worden. De directie initieert. (zie: Beleidsplan PCBO mei 2017)

De begeleiding

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest ?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten ?
- Huilen of heel boos worden is vaak een reactie die de pester wil uitlokken. Geprobeerd wordt de gepeste leerling in te laten zien dat je op een andere manier kunt reageren (Kanjertraining).
- De gepeste leerling in laten zien waarom een ander kind pest.
- Nagaan welke oplossing de gepeste leerling zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling.
- De leerling niet "over beschermen". Hiermee wordt de leerling juist in een uitzonderingspositie geplaatst, waardoor het pesten zelfs kan toenemen.
- In overleg met de IB'er externe hulp adviseren: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, huisarts en sociaal wijkteam (HGPD).

Begeleiding van de pester:

- Excuses laten aanbieden.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Praten, zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten.
- Contract afsluiten waarin de pester aangeeft hoe hij/zij het gedrag wil en zal veranderen.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste leerling heeft.
- Straffen als de pester pest, belonen als de pester zich aan de afspraken en regels houdt.

- De leerling leren niet meteen boos te reageren, leren beheersen met de “stop- eerst nadenken – houding” of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar blijven informeren en overleggen.
- In overleg met de IB'er externe hulp adviseren: sociale vaardigheidstrainingen, CJG, huisarts en sociaal wijkteam (HGPD).

Begeleiding van de andere kinderen, de zwijgende middengroep:

- De kinderen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag (meelopers/zwijgers gedrag laten zien).
- De kinderen stimuleren om voor zichzelf op te komen/ of voor een ander op te komen.
- De sterke kanten van de gepeste leerling benadrukken.
- Samen spelen en samen werken (coöperatief leren) met het gepeste kind stimuleren. Als kinderen elkaar beter leren kennen, neemt het pesten af. Van te voren samen afspraken maken door voor bijvoorbeeld de pauze een “buiten speelplan” te maken: Wie speelt met wie, wat en waar ?
- De kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede groepssfeer.
- Regelmatig herhalen van schoolregels, groepsregels en gedragsafspraken.
- Benadrukken dat kinderen allemaal verschillend mogen zijn.

De afronding

Wanneer de leerkracht signaleert, dat het pesten daadwerkelijk is gestopt, informeert hij/zij de ouders/verzorgers hierover.

Bovendien informeert hij/zij de directie over het voorval en de gemaakte afspraken. De directie registreert dit in de zogenaamde ‘incidentenregistratie’. Ook maakt de leerkracht een notitie in Parnassys.

Hiermee is de procedure afgerond.

De nazorg

Het is belangrijk om de leerlingen voorlopig te blijven volgen, om te voorkomen dat het pestgedrag terugkeert.

Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem/haar gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem/haar gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

Dit anti-pestprotocol is door team, directie en MR vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd.

Vastgesteld: oktober 2018

Evaluatie: juni 2022

*Bijlage: **Protocol anti-Cyberpesten Dr. Algraschool** (nieuw)

Protocol anti-Cyberpesten Dr. Algraschool

Inleiding:

Digitaal pesten is één van de verschillende vormen van pesten. Op het internet kan men een andere identiteit aannemen of volledig anoniem blijven, waardoor de grenzen van het pestgedrag worden verlegd. Het is een groeiend probleem. Daarom is een protocol van belang. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak met ouders.

Preventief:

Wanneer de leerkracht merkt, dat er door kinderen uit zijn/haar klas thuis gebruik gemaakt wordt van social media, of er e-mailcontacten tussen leerlingen zijn, bespreekt de leerkracht met de groep de voordelen én risico's hiervan.

Informatie hierover is te vinden op diverse websites, welke verderop in het protocol worden genoemd.

Curatief:

Signalen betreffende cyberpesten nemen we altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert, dat er sprake is van cyberpesten, volgt hij/zij onderstaand stappenplan.

1. Gesprek met de gepeste leerling en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden. Er moet worden afgewogen of de gesprekken afzonderlijk plaatsvinden of dat dit in een driegesprek (leerkracht, slachtoffer, dader) kan plaatsvinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

Gesprek met de gepeste leerling

Het is van belang dat de leerkracht:

- geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de leerling, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen.
- de leerling de tip geeft om de pester te blokkeren en te verwijderen wanneer het om pesten via social media gaat.

Gesprek met de dader(s)

Hierbij is het van belang:

- Duidelijk te maken dat de leerling zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is. Er kunnen dan strafrechtelijke consequenties volgen.

2. Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- Vertel hen welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen
- Verwijs de ouders/verzorgers voor meer informatie naar bijvoorbeeld:
- Het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon).
- www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders/verzorgers. Zij zijn ook per telefoon te bereiken: 0800 2828280 of mobiel 0900 2828280, elke schooldag van 14.00 tot 17.00 uur.

3. Afronding

Wanneer de leerkracht signaleert, dat het cyberpesten daadwerkelijk is gestopt, informeert hij/zij de ouders/verzorgers hierover.

Bovendien informeert hij/zij de directie over het voorval en de gemaakte afspraken. De directie registreert dit in de zogenaamde 'incidentenregistratie'.

Hiermee is de procedure afgerond.

4. Nazorg

Het is belangrijk om de leerlingen voorlopig te blijven volgen, om te voorkomen dat het pestgedrag terugkeert.

Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem/haar gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem/haar gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

5. Blijvend pestgedrag; herhaling van het pestgedrag

Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert volgen we achtereenvolgens de volgende Stappen:

1. Er vindt een gesprek plaats tussen directie, leerkracht en ouders van de pestende leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak. De leerkracht maakt van dit gesprek een verslag
2. Mocht in het voornoemde gesprek geen overeenstemming bereikt worden, dan neemt de directie een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders en leerkracht binnen een week na het gesprek schriftelijk op de hoogte gesteld
3. Bij aanhoudend ongewenst gedrag van de leerling kan de directie besluiten tot een (tijdelijke) schorsing van de leerling
4. Wanneer ook hierna het ongewenste gedrag aanhoudt, zal de directeur het bevoegd gezag verzoeken tot verwijdering over te gaan. Hierbij wordt de procedure als omschreven in de schoolgids (toelating, schorsing en verwijdering) in acht genomen

Meer informatie over cyberpesten:

Op het internet is volop informatie te vinden.

Kijk hiervoor op de volgende sites:

- www.pestweb.nl
- www.pestten.net
- www.stichtingstomp.nl
- www.posicom.nl
- www.stopdigitaalpesten.nl
- www.mijnleerlingonline.nl

Leeuwarden, oktober 2018